DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Naratyvo teorijos	Filologija H004	Filologijos	A.J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centras

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija
Kursas leidžia susipažinti su klasikinėmis ir moderniomis naratyvo bei naratyvumo teorijomis. Kuo Aristotelio intrigos teorija skiriasi nuo XX a. struktūralistinių pasakojimo teorijų. Kaip XX a. plėtota klasikinė intrigos teorija (P. Ricoeuro, R. Baroni ir kt. darbai). Struktūralistinė pasakojimo gramatika. Naratyvas ir naratyvumas. Naratyvumas ir poetiškumas. Pasakojimo kalbos sistema ir skirtingi jos aprašymo būdai: tarp paradigmatikos ir sintagmatikos (Cl. Levi-Straussas, V. Proppas, C. Bremond‘as, Cv. Todorovas, U. Eco, A. J. Greimas, R. Barthes‘as). Naratyvo struktūra: topologija ir serijiškumas (Cl. Levi-Straussas, J. Lacanas), gramatika (Greimas), poetika (G. Genette‘as). Pasakojimo logika (struktūralizmas: Cl. Levi-Straussas, A. J. Greimas) ir pasakojimo laikas (fenomenologinė hermeneutika: P. Ricoeuras, R. Baroni; Genette‘o naratologija). Pasakojimo sintaksė ir semantika: tarp A. J. Greimo ir R. Barthes‘o (Maupassant‘o ir Balzaco skaitymai). Pasakojamasis diskursas: diskursyvumo sampratos (Genette‘as, Greimas, D. Cohn, A. Banfield). Pasakojimas kaip komunikacijos sistema. Naratyvinės tapatybės klausimas (Ricoeuras). Naratyvas fikcijoje ir istoriniame diskurse.
Pagrindinė literatūra
L’analyse structurale du récit, Paris: Seuil, 1981
Aristotelis, „Poetika“, vert. M. Ročka, in: *Idem, Rinktiniai raštai,* Vilnius: Mintis, 1990
Ricœur, Paul, *Temps et récit,* t. I-III, Paris, Seuil, 1983-1985
Ricœur, Paul, *Soi-même comme un autre,* Paris: Seuil, 1990
Greimas, A. J., Courtés, J. *Sémiotique. Dictionnaire raisonné de la théorie du langage*. Paris: Hachette, 1979
Greimas, A. J. „Le récit“ (straipsnių ciklas), in: *Idem*, *Du sens,* Paris: Seuil, 1970
Greimas, A. J., *Du sens II*, Paris: Seuil, 1983
Greimas, A. J. *Maupassant teksto semiotika: praktinės pratybos.* Vert. Kęstutis Nastopka, Saulius Žukas. Vilnius: Versus aureus, 2017
Greimas A.J., Courtes J., „Sakymas“, „Naratyvinė schema“, „Naratyvumas“, vert. N. Keršytė, in Jurgutienė A. (sud.) *XX a. literatūros teorijos : chrestomatija,* t. 1, Vilnius, LLTI, 2011
Genette, G. „Discours du récit“, in: *Idem, Figures III*, Paris: Seuil, 1972
Genette, G. *Nouveau discours du récit,* Paris: Seuil, 1983
Genette G. „Struktūralizmas ir literatūros kritika“, vert. N. Keršytė, in Jurgutienė A. (sud.) *XX a. literatūros teorijos : chrestomatija,* t. 1, Vilnius, LLTI, 2011
Barthes, Roland, *S/Z,* Paris, Seuil, 1970
Barthes R. „Nuo kūrinio prie teksto“, vert. N. Keršytė, in Jurgutienė A. (sud.) *XX a. literatūros teorijos : chrestomatija*, t. 2, Vilnius, LLTI, 2011
Bremond, Claude, *Logique du récit*, Paris: Seuil, 1973
Baroni, Raphaël, *Les rouages de l'intrigue. Les outils de la narratologie postclassique pour l'analyse des textes littéraires*, Genève, Slatkine, 2017
Baroni, Raphaël, *L'œuvre du temps. Poétique de la discordance narrative*, Paris, Seuil, 2009

Baroni, Raphaël, *La tension narrative. Suspense, curiosité et surprise*, Paris, Seuil, 2007
Lacanas J. „Seminaras apie „Pavogtą Laišką““, vert. N. Keršytė, N. Mikalauskienė, in Jurgutienė A. (sud.) *XX a. literatūros teorijos : chrestomatija*, t. 1, Vilnius, LLTI, 2011
Lévi-Straussas, Claudas, „Mitų struktūra“, in: *Mitologija šiandien: antologija,* Vilnius: Baltos lankos, 1996
Poétique du récit, Paris: Seuil, 1977
Prince, Gérald, *Narratology: The Form and Functioning of Narrative*, Berlin: Mouton, 1982
Prince, Gérald, *A Dictionnary of Narratology*, Lincoln: University of Nebraska Press, 1987
Rabatel, Alain, *Homo narrans. Pour une analyse énonciative et interactionnelle du récit*, Limoges: Lambert-Lucas, 2008, t. 1-2
Todorov, Tzvetan, *Poétique de la prose*, Paris: Seuil, 1971
Žemgulis, Vytautas, „Istorinis ir fikcinis naratyvas: panašumai ir skirtumai“, *Istorija*, 2007, Nr. LXVI/66
Narrative Theory. Core Concepts & Critical Debates, D. Herman, et al. (dir.), Columbus, Ohio State University Press, 2012
Keršytė, Nijolė, *Pasakojimo pramanai*, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Nijolė Keršytė	dr. prof.	*Pasakojimo pramanai*, monografija, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016
		„Mirtis ir rašymas lietuvių prozoje: J. Biliūnas, J. Aputis, S. Parulskis“, *Semiotika*, T. 16 (2021), p. 275–336
		L'idéologie réactualisée dans la sémiotique de Greimas, *Actes Sémiotiques*, 2020, Nr. 123 https://www.unilim.fr/actes-semiotiques/6505
		„Sémiotique et critique de l'idéologie" in *La sémiotique et son autre* (ed. Amir Biglari), Paris, Kimé, 2019, p. 65-82
		„Ideologijos supratimas iš A. J. Greimo semiotikos perspektyvos“ in *A. J. Greimas. Asmuo ir idėjos*, vol. 2, A. Sverdiolas ir E. Landowski (sud.), Vilnius, Baltos Lankos, 2018, p. 347-384
		„Las Ciencias humanas y sociales y la ideología: entre el mal y la necesidad“, *deSignis*, 2017, Nr. 26 (Semiótica e Ideologia(s)), p. 33-48. http://www.designisfels.net/publicaciones/revistas/26.pdf

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2026-10-09, Nr. 5.2.2 E-15600-KT-4122
Komiteto pirmininkė prof. dr. Daiva Aliūkaitė